UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

3. Vtrum sit de necessitate sacri, quòd chrisma fuerit per episcopum consecratum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-72797

Visual Library

¶ *Super Quæstio.72.Artic.tertium.*

IN art.3.aduerte propter caſus emergentes, quòd licet conſtet ex eccleſiæ ritu materiam confirmationis oportere eſſe conſecratam ab epiſcopo: non tamen euidenter conſtat, an iſta neceſsitas ſit ex ſacramento, aut ex pręcepto. Et dato quòd ſit ex neceſsitate ſacramenti, reſtat adhuc dubium, an ſic oporteat, quòd plenitudo Apoſtolicæ poteſtatis non poſsit [4.diſt.7.q.1.ar.2.q.3.] diſpenſatiue ſubrogare ſimplicem ſacerdotem ad conſecrationem materiæ, ſicut poteſt ipſum ſubrogare ad collationem huius ſacramenti, ut infra patebit.

¶ Et de primo quidem dubio apparet tenendum, quod ſi epiſcopus confirmaret cum chriſmate conſecrato a ſimplici ſacerdote, ſacramentum nullum eſſet, iuxta uerba Auctoris hic ſentientis, conſecrationem huiuſmodi pertinere ad neceſsitatem, & non ad ſolennitatem ſacramenti: [Tract.80. in Io. a medio. tom.9.] perſpicacius tamen conſiderando oppoſitũ, eſt magis rationi conſentaneum, quandoquidem nulla eſt maior conſecratio ea: quæ fit in euchariſtia, quam cum poſſit ſimplex ſacerdos efficere, omnem aliã non ſacramentalem efficere poteſt: ita quòd facta tenet, quamuis peccet faciendo. Nec Auctor in litera explicat, ꝙ [Habetur de conſecr.diſt.4.c. Presbyteris.] ab epiſcopo omnino oporteat fieri, nihil tamen definitiue concludo. Legimus enim etiam apoſtolica ſede diſpenſante circa miniſtrum huius ſacramenti inconcuſſe explicatum fuiſſe, quòd utãtur chriſmate conſecrato per epiſcopum, ut patet in cõcilio florentino ſub Eugenio IIII. De ſecunda autem [Q.64 art.3.] quæſtione nullã ego uideo rationem dubitandi, ſuppoſita poteſtate Papæ de mutatione miniſtri: qui enim poteſt maius, poteſt & minus: maius autem eſſe conſtat, quòd presbyter conferat confirmationis ſacramentum, quàm conferat materiam ſacramenti, quanto maius eſt ſacramentum ſua materia. Et propterea ſi Papa poteſt facere, quòd ſimplex ſacerdos cõfirmet, poteſt etiam efficere, quòd idem conſecret materiam.

ARTICVLVS III.

Vtrum ſit de neceſſitate huius ſacramenti, quòd chriſma fuerit prius per epiſcopum conſecratum.

AD TERTIVM ſic ꝓceditur. Vr̃, ꝙ non ſit de neceſſitate huius ſacramẽti, ꝙ chriſ-
G ma qđ eſt materia huius ſacramenti, fuerit prius ꝑ epiſcopum conſecratũ. Baptiſmus.n. in quo fit plena remiſſio peccatorum, non eſt minoris efficacię, quàm hoc ſacramentũ: ſed licet quędã ſanctificatio adhibeatur aquę baptiſmali ante baptiſmum, nõ tñ eſt de neceſſitate ſacr̃i: quia in articulo neceſſitatis ꝑteriri põt. ergo non eſt de neceſſitate huius ſacr̃i, quod chriſma fuerit prius per epiſcopum conſecratum.

H ¶2 Præt. Idem non debet bis cõſecrari: ſed materia ſacr̃i ſanctificatur in ipſa collatione ſacr̃i, ꝑ formã uerborum, qua cõfertur ſacr̃m. unde & Aug.* dicit ſuper Io. Accedit uerbũ ad elemẽtum, & fit ſacramentum. non ergo debet prius chriſma cõſecrari, q̃ hoc ſacramẽtum tradatur.

¶3 Præt. Omnis cõſecratio, quæ fit in ſacramentis, ad conſecutionẽ gratiæ ordinatur: ſed materia ſenſibilis confecta ex oleo & balſamo non eſt capax gratię. ergo non debet ei aliqua conſecratio adhiberi.

SED CONTRA eſt, quod Inno. Papa * dicit, Presbyteris, cũ baptizãt, chriſmate baptizatos ungere liceat, qđ ab epiſcopo fuerat conſecratũ: non tñ frontẽ ex eodem oleo ſignare, quod ſolũ debetur epiſcopis, cum tradunt paracletum: quod quidem fit in hoc ſacramento. ergo ad hoc ſacramentum requiritur chriſma per epiſcopum conſecratum.

RESPON. Dicendum, tota ſacramentorũ ſantificatio a Chri-
K ſto deriuatur, ut ſupra dictum eſt.* Eſt autem cõſiderandum, quòd quibuſdam ſacramẽtis habentibus materiam corpoream, Chriſtus eſt vſus, ſ. baptiſmo & etiam euchariſtia, & ideo ex ipſo uſu Chriſti, materiæ horum ſacramẽtorum aptitudinem acceperũt ad perfectionem ſacramenti. unde Chry.* dicit, quòd nunquam aquæ baptiſmi purgare peccata credentium poſſent, niſi tactu dominici corporis ſanctificatæ fuiſſent. & ſimiliter ipſe Dominus accipiens panem, benedixit: ſimiliter autem & calicem, ut habetur Matth. 26. &
G Luc. 22. & propter hoc non eſt de neceſſitate horum ſacramentorũ, quòd materia prius benedicatur: quia ſufficit benedictio Chriſti. Si qua uero benedictio adhibeatur, pertinet ad ſolẽnitatem ſacramenti, non autem ad neceſſitatem. Vnctionibus autẽ uiſibilibus Chr̃s nõ eſt uſus, ne fieret iniuria inuiſibili unctioni, qua eſt unctus præ conſortibus ſuis. & ideo tam chriſma q̃ oleum ſanctum infirmorum, prius benedicuntur quam adhibeantur ad uſum ſacramenti.

H AD PRIMVM ergo patet reſpõſio ex dictis.*

AD SECVNDVM dicendum, ꝙ utraque conſecratio chriſmatis nõ refertur ad idem: ſicut enim inſtrumentum uirtutem inſtrumentalem acquirit dupliciter, ſcilicet quando accipit formam inſtrumẽti, & quando mouetur a principali agente ad effectum, ita etiam materia ſacramenti duplici ſanctificatione indiget: per quarum unam fit propria materia ſacramenti, per aliam uero
I applicatur ad effectum.

AD TERTIVM dicendũ, quòd materia corporalis nõ eſt capax gratiæ quaſi gratiæ ſubiectũ, ſed ſolum ſicut gratię inſtrumentũ, ut ſupra dictum eſt * & ad hoc materia ſacramenti cõſecratur, uel ab ipſo Chriſto, uel ab epiſcopo, qui gerit in eccleſia perſonam Chriſti.

F ¶ In eodem articu.3. Durandus occurrit in 4.ſenten. diſtinct.7. quæſtio. 2. contra literæ rationem arguens, uolens ipſam peccare ſecundum non cauſam ut cauſam, quantum ad ſanctificationem materiæ ex contactu, uel non contactu Chriſti: tum, quia ſi contactus Chriſti ſanctificauit materiam, puta aquam & panem, uel fieret iniuria ſanctificationi primę ex ſupradicta ſanctificatione ab eccle [Refertur de conſecr.diſt.5.c. nunquam aqua.] ſia, ſi ſunt eiuſdem rationis, uel prima eſſet inſufficiens, ſi ſecunda eſt alterius rationis: tũ, quia Chriſtus uſus eſt inuiſibilibus unctionibus, in uita a Magdalena pluries, & in morte a Nicodemo, ac ꝑ hoc ſanctificauit unctiones, ſi contactus eius ſanctificatiuus eſt. Et ſic ſanctificata eſſet etiam materia huius ſacramenti, nec egeret conſecratione, cuius oppoſitum dicis.

¶ Ad hoc dicitur, rationem Auctoris in ſua probabilitate ſolidam ſtare, & ꝙ prima ſanctificatio conſtituit materiã ſacramẽti, & propterea alterius eſt rationis a benedictione eiuſdẽ materiæ, quã eccleſia [In corp.art.] adhibet: qm̃ hęc ſecũda non ordinatur ad conſtituendam materiam, ſed ad ſolennitatem quãdam & deuotionem, fugationẽ dæmonum, & huiuſmodi. Vnde non arguit ſecunda inſufficientiam primæ, nec illi iniuriatur: nec dicit Auctor quemcũq; Chriſti contactũ ſanctificare materiam ſacramenti, ſed contactũ in uſu ſacramenti, quali contactu nõ tetigit unctiones: nec obſtat ꝙ ex uſu ſacramenti Chriſtus nihil accepit, ac ꝑ hoc [Q.62.art.1.2.& 3.] per accidens uſus cõcurrit, & ſolus contactus per ſe, quoniam ipſo contactu ſanctificauit, hoc, inquam, non obſtat quoniam de uſu cõſtitutiuo ſacramenti eſt ſermo, ita quòd ſenſus eſt, cõtactus Chriſti in conſtituẽdo ſacramentũ, eſt ſanctificatiuus materiæ. Et ſic fugantur obiectiones Durãdi.

ARTICVLVS IIII.

Vtrum hæc ſit conueniens forma huius ſacramenti, Conſigno te ſigno crucis &c.

AD QVARTVM ſic proceditur. Videtur, quòd hæc non ſit conueniens forma huius ſacramenti, Cõſigno te ſigno crucis, & cõfirmo te chriſmate ſalutis, in nomine Patris & Filij & Spi-

¶ *Super Quæſtio. 73. Artic. quartum.* [Infr. q. 84. a1. 3. cor. & 4.diſt.7.q.1. art.3.q.3.& op.22.]

IN art.4. aduerte pro hoc, & ceteris ſacramẽtis, ꝙ licet in antiquis iuribus nõ inueniantur expreſſe omnes ſacramentorum formæ: poſterioribus tamen temporibus, ſcilicet ſub Eugenio IIII. in Concil. Florentino, in quo etiam fuit eccleſia orientalis, explicatæ ſunt omnium ſacramentorum formæ cum reliquis omnibus requiſitis ad omnia,